

Betjening, som Lærerne hidtil har udført, bør være Menighedens Sag, det bør være saaledes, at Lærerne kan tage disse Bestillinger, hvis de ønsker det, til den Pris, som bliver budt dem derfor, og at de kan lade være; de bør have Lov til at nægte at modtage disse Bestillinger, det maa blive Menighedens Sag at antage den nødvendige kirkelige Betjening, og det maa blive Menigheden, der lønner den kirkelige Betjening. Hele dette Spørgsmaal er imidlertid ved Undervisningsministerens Ændring af Kommissionens Forslag gaaet ud, og det vil altsaa først senere komme til Forhandling her paa Rigsdagen, hvorledes hele dette Forhold skal ordnes; det kan jo være, at den Kommission, som sidder angaaende Præstelønningsloven, vil tage dette Spørgsmaal op med et helt andet Resultat end det, Lønningskommissionen kom til, og vi kan altsaa se, hvorledes det gaar hermed.

Saa er der det andet store Spørgsmaal, hvorom mit Parti er uenigt med de øvrige Partier. Det er om, hvorvidt det skal være Kommunerne eller Staten, der betaler Lærerlønningerne. Hidtil har det, som det allerede er bemærket, været saaledes, at Kommunerne har betalt Grundlønnen og Staten har betalt Tillægene. Nu er Lønningerne blevet ganske betydeligt forøget, og Flertallet i Kommissionen har da taget det Standpunkt, at Udgifterne ved denne Forøgelse af Lønningerne skulde deles mellem Staten og Kommunerne. Mit Parti principielle Standpunkt i denne Sag er det, at det burde være Staten alene, der udreder Lærerlønningerne, saavel Grundlønnen som Tillægene. Det er jo saaledes, at naar Kommunerne skal betale Lærerlønningerne, vil de fattige Kommuner komme til at betale forholdsvis betydeligt mere end de mere velhavende. Derfor mener mit Parti, at det vilde være mest rimeligt og retfærdigt overfor Befolkningen, om det var Staten, som betalte alle Lærerlønningerne, saaledes at Omkostningerne fordeltes lige- ligt i Forhold til Skatteydernes Evne til at betale Skat, og det vil vi altsaa principielt holde paa. Vi, der var Repræsentanter for mit Parti i Lønningskommissionen, kunde imidlertid indse, at dette Standpunkt ikke kunde gennemføres, og har derfor søgt at gennemføre et Kompromisforslag om, at Staten betalte Halvdelen af Grundlønnen og Kommunerne den anden Halvpart, og at Staten desuden udredede alle Tillægene. Dette Forslag har

imidlertid heller ikke kunnet samle et Flertal om sig.

Jeg maa derfor paa mit Partis Vegne fastholde denne vor Opfattelse, at det bør være Staten, som udreder alle Lærerlønningerne, og jeg kan overfor det høje Folketing bebude, at vi vil stille Ændringsforslag i saa Henseende til Lovforslaget anden Behandling for derved at faa indbragt Spørgsmaalet for dette høje Ting. Vi mener desuden, at Kommunerne i Forvejen har tilstrækkelig mange Udgifter til Børneopdragelsen, saa at de ikke ogsaa bør betale Lærerlønningerne. Det paa- hviler Kommunerne at opføre Skoler og vedligeholde dem, anskaffe Materiel og endvidere en Masse andre Udgifter med Hensyn til Børneopdragelsen, og det er et almindeligt udbredt Ønske i Befolkningen — kan jeg vistnok sige —, at Staten skal overtage Lærerlønningerne og lade Kommunen nøjes med at bære de Udgifter, som følger med Opførelsen af Skoler og de øvrige Forhold med Hensyn til Børneopdragelse. Jeg kan i alt Fald i saa Henseende henvise til, at Købstadforeningen gentagne Gange har indsendt Andragende om, at dette Forhold maa blive ordnet paa denne Maade, og jeg tager neppe fejl, naar jeg siger, at ogsaa Sogneraadsforeningerne har indgivet saadant Andragende. Dette tyder paa, at der ude i Befolkningen og ikke alene i Arbejderbefolkningen, men specielt i Kommunalbestyrelserne, er et udbredt Ønske om, at Staten overtager nogle af de Byrder, som den nu gennem mange Aar har paalagt Kommunerne. Mange Kommuner med en stor Arbejderbefolkning er meget haardt spændte for. Den ene Gang efter den anden paalægger Staten disse Kommuner Byrder, som gør det næsten umuligt for Kommunerne at overkomme Udgifterne. Det er ikke længere ualmindeligt, at Beboerne i forskellige Kommuner betaler indtil en halv Snes Procent i Skat. Naar det er saaledes, mener mit Parti ikke paa nogen Maade at kunne være med til yderligere at forøge disse Kommuners Byrder med 4—6 Mill. Kr. Jeg ved nok, at Udgiften er beregnet til lidt over 4 Mill. Kr., men inden Lovforslaget bliver færdigt i Rigsdagen, kan den godt blive betydeligt større.

Det tredie Punkt, angaaende hvilket mit Parti er uenigt med de øvrige Partier, er Stillingen til Københavns Kommune. Hidtil har det været saaledes, at Københavns Kommune har været fuldstændig